

Bay (FP):

Da det er første gang, jeg står på denne landets fornemste talerstol, må jeg bede formanden om nogle få sekunder til betragtninger, som ikke har direkte tilknytning til det behandlede emne

Formanden:

Så heller ikke mere.

Bay (FP):

Det, jeg vil sige, er, at da jeg som 23-årig nærmede mig dette hus, havde jeg en følelse, der svarede nøjagtigt til den følelse, jeg havde som barn, da jeg gik ind i en domkirke, en følelse, der svarede til den, jeg senere havde, da jeg første gang gik ind i kulturens højborg, det kgl. teater. Jeg må sige, at mine følelser, min respekt for disse tre institutioner, disse tre førhen så fornemme institutioner, er faldet næsten i samme takt, og det har nok skyldtes, at de tre institutioners udøvere knap har været store nok til altid at være i disse borge.

Når jeg nu tager ordet angående spærreglen, er det, fordi jeg var iblandt de deputationer, der mødte op for et af dette tings nedsat 17 mands udvalg for at protestere mod disse udemokratiske regler, og jeg husker, at jeg noterede, at jeg næsten på 50 års dagen for indførelsen af kvindens valgret stod over for et udvalg på — hvad tror De — på 17 mænd. Næsten på 50 års dagen for kvindens valgret skulle 17 mænd lave valgrekken om. Det vidner lidt om en uanstændighed, en tankeløshed, og det er også under disse former, denne regel er blevet til. Den er en hån mod borgerne i dette land, den er uden tanke for, at vi alle stadig væk havde boet i jordhuler, hvis der skulle 17.000 underskrifter til, før nye tanker kunne vinde frem.

Jeg vil derfor opfordre dette tings medlemmer til enstemmigt at fjerne denne udemokratiske regel og leve op til grundlovens ord om ligelig repræsentation.

Melchior (CD):

Som vor ordfører i denne sag allerede har oplyst, er centrum-demokraterne splittet i dette spørgsmål, og det er vi ikke spor blege ved at være.

Når jeg ulejliger tinget, tager dets tid, er det for at fremhæve et par argumenter for det modsatte synspunkt af det, som vor egen ordfører har fremsat her, og som altså forslaget støtter.

Det er blevet sagt i debatten, at enhver, der er demokratisk — jeg tror, det var hr. Glistrup, der sagde noget i retning af, at enhver, der føler og tænker demokratisk, må være imod spærreglen. Nu kan vi nok hurtigt blive enige om, at der er ikke nogen, der kan tage patent på, hvad der er demokratisk, og hvem der er demokrat. Det er et lige så lidt entydigt begreb som, hvem der taler sandt, og hvem der er retfærdig, det er noget, man kan smykke sig med. Om disse ting gælder, at man som regel lettere kan sige, hvem der siger usandt, end hvem der taler sandhed, for sandheden er som bekendt en ligning med mange løsninger.

Det er derfor helt forfejlet at sige, at jeg ved, hvad der er demokratisk. Det nærmeste, jeg kan komme det, er, at til demokratisk må der høre den tolerance, at man er klar over, at der findes flere brugbare metoder at være demokratisk på, og den ene kan ikke på forhånd eller bagefter med nogen ret sige, at den eller den var bedre end den anden. Det hindrer ikke, at der er endnu flere muligheder for at være udemokratisk.

Mine argumenter for, at det er rimeligt, at der er en spærregel, ligger bl. a. på det område, at vi jo alle anerkender, at der skal være en spærregel for opstilling af en kandidat og for anmeldelse af et parti. Der kræves et vist antal vælgeres underskrifter til at anmelde et parti, og selv om partiet er anmeldt, kan dette ikke alene anmelde kandidaterne; der kræves på ny underskrifter for anmeldelse af den enkelte kandidat.

Vi har altså hermed godkendt det princip, at det ikke er nok, at 1 eller 5 mennesker